

25 САКАВІКА 2008 Г. СПАЎНЯЕЦЦА 90 ГОД
СА ДНЯ ЎТВАРЭНЬНЯ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ
СА СЪЯТАМ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ, ПАВАЖАНЫЯ ЗЕМЛЯКІ!

Выбар

Газэта Магілёўскай абласной кааліцыі дэмакратычных сілаў

БНР: крок да незалежнасці

ПЫТАННЕ АБ ПАЧАТКУ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ ДА ГЭТАГА ЧАСУ ВЫКЛІАЕ НЕАДНАЗНАЧНЫЯ АДКАЗЫ. У РАСІЙСКАЙ ИМПЕРСКАЙ ГІСТОРЫІ (ДА 1917 Г.) ТАКОЕ ПЫТАННЕ ЎВОГУЛЕ ФАКТЫЧНА НЕ ПАЎСТАВАЛА, БО ЛІЧЫЛАСЯ, ШТО НІЯКАЙ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ НІКОЛІ НЕ БЫЛО.

У САВЕЦКІЯ ЧАСЫ УЖО ІНАКШ: АДЛІК ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ ПАЧЫНАЎСЯ З 1 СТУДЗЕНЯ 1919 Г., КАЛІ БАЛЬШАВІКАМІ БЫЛА СТВОРANA САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ. НАТУРАЛЬНА, УСЁ, ШТО БЫЛО ДА ТАГО, У АФІЦЫЙНАЙ ГІСТОРЫІ НЕ МАГЛО РАЗГЛЯДАЦЦА ЯК НЕШТА САПРАЎДЫ БЕЛАРУСКАЕ. А КАЛІ РЭЧ ЗАХОДЗІЛА ПРА БЕЛАРУСКУЮ НАРОДНУЮ РЭСПУБЛІКУ ТО САВЕЦКІХ ІДЁЛАГАЎ АДНА НАЗВА ВЫВОДЗІЛА СА СТАНУ РАЎНАВАГІ. ДЫК ЧАМУ ТАК І ШТО БЫЛО НА САМОЙ СПРАВЕ?

1. КАРОТКІ ЭКСКУРС У ГІСТОРЫЮ

Беларуская дзяржайнасць сваімі каранямі сягае ў далёкае мінулае. На тэрыторыі сучаснай Беларусі нашымі продкамі некалі былі створаны дзяржавы, якія аказалі вялікі ўплыву на ўсходнеславянскую і ўсходнеевропейскую гісторыю.

У IX–XIII стагоддзях існавала Полацкае княства. Старожытны Полацк быў адным з найбольш значных гарадоў на ўсходнеславянскіх землях. Палітычная вага і высокі ўзровень развіцця культуры Полацкага княства садзеінічалі згуртаванню насельніцтва. У гэты перыяд пачалося фармаванне беларускай народнасці.

У XIII–XIV ст. складаеца Вялікае Княства Літоўскае. Ядром новай дзяржавы была старожытная Літва, якая знаходзілася на тэрыторыі

цяперашняй Беларусі. У межах ВКЛ завяршаецца працэс фармавання беларускай народнасці з этнонімам (назвай народа) літвіны. Наваградак (цяперашні Навагрудак) стаў першай сталіцай ВКЛ. У XV ст. яно становіцца адным з магутнейшых дзяржай Еўропы, а культурныя дасягненні XV–XVI ст. ст. даследчыкі называюць "залатым векам" беларускай культуры. Дзяржайнай мовай у ВКЛ была старабеларуская, на ёй працевала адміністрацыя княства, а ў 1588 г. быў выдадзены Статут ВКЛ – агульнадзяржаўны звод законаў, самы дасканалы на той час у Еўропе.

У 1569 г., перад пагрозай страты незалежнасці у выніку вайны з Маскоўскім царствам, ВКЛ мусіла пайсці на саюз з Каралеўствам Польскім і аўтаднацца з ім у федэратыўную дзяржаву Рэч Паспалітую. Стварэнне Рэчы Паспалітай, пры ўсіх яго адмоўных баках, дазволіла больш чым

на 200 год захаваць ВКЛ як дзяржаву беларусаў і літоўцаў.

У выніку першага падзелу Рэчы Паспалітай 1772 г. большая частка тэрыторыі сучаснай Беларусі была далучана да Расійскай Імперыі. Другі (1772 г.) і трэці падзелы (1795 г.) завяршылі працэс інкарпарацыі (прымусовае ўключэнне) беларускіх земляў у склад Расіі.

Расійскія ўлады пачалі ажыццяўляць працэс асіміляцыі (паглынання) беларускага этнасу шляхам яго русіфікацыі, пад якой разумеецца комплекс мэтанакіраваных дзеянняў (палітычных, ідэалагічных, культурных, рэлігійных і г.д.) дзеля змены самасвядомасці народа. Беларусы павінны былі стаціць сваю этнічную адметнасць, перастаць існаваць як асобны народ, ператварыцца ў сырэвіну для ўмацавання іншага, у дадзеным выпадку, рускага этнасу. Карацей кажучы, з бе-

ларусаў пачалі рабіць рускіх. Такую ж палітыку ў дачыненні беларусаў праводзілі ў свой час і польскія прафесары-гісторыкі Я.Баршчэўскі, У.Сыракомля, В.Дунін-Марцінкевіч і іншыя.

Асноўнымі сродкамі русіфікацыі былі школа і царква. Мова адукацыі, справаводства і на- бажэнства – руская. Гісторыя роднага краю і народа падмянялася гісторыяй Рэспублікі. У канцы XIX – пачатку XX ст. у Расійскай Імперыі нарастала супяречнасць ў эканоміцы, у грамадскім жыцці і ў міжнацыянальных адносінах. Усё больш праяўляліся прызнакі гістарычнага закона гібелі ўсіх імперый. У гэты час уздымаецца новая хвала беларускага адраджэння. Яе асаблівасцю было тое, што побач з моўна-культурным адраджэннем паўставалі палітычныя сілы, якія ставілі задачу аднаўлення беларускай дзяржаўнасці. Адкрыта аб гэтым заявіла першая беларуская палітычная партыя Беларуская сацыял-дэмакратычна грамада, створаная ў 1903 г.

Расійскі царызм вытрымаў першы ўдар – рэвалюцыю 1905 г., але не здолеў супрацтваяць у 1917 г. У лютым царызм быў звергнуты, Расія стала “самай вольнай краінай свету” (Ул. Ленін), але пытанне аб беларускай дзяржаўнасці засталася адкрытым.

Разнастайныя палітычныя сілы Расіі разумелі, што ў шматнацыянальнай краіне шмат што будзе залежыць ад паводзінай розных народаў і нацыяў, пазіцыі іх палітычных лідэроў, рэлігійных і маральних аўтарытэтатаў. Таму у сваіх праграмах розныя палітычныя партыі не маглі абыйсці нацыянальнай проблеме і прапаноўвалі свае варыянты іх раешэння.

Найбольш радыкальную праграму па нацыянальным пытанні пропанавала леварыдыкальная частка Расійскай сацыял-дэмакратычнай партыі (“бальшавікі”) пад кіраўніцтва Ул. Леніна. Бальшавікі абяцалі народам тое, што не сказала ні адна палітычна партыя Расіі: што калі яны прыйдуть да ўлады, то будзе прадстаўлена “права націй на самавызначэнне аж да аддзялення і ўтварэння самастойнай дзяржавы”.

Ну проста выдатна, лепш не скажаш, але што атрымалася на самой справе – аб гэтым чытацце далей.

2. СТВАРЭННЕ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ

“...дзень 25 сакавіка для таго, хто разумее і адчувае, што такое радзіма, гэта ня проста святочны дзень. Гэта дзень, які далучае яго да зямлі, на якой ён нарадзіўся”

Віктар Даушук, ародны артыст Беларусі, кінарэжысёр.

Вынікі Лютайскай рэвалюцыі 1917 г. не задаволілі значную частку насельніцтва Рэспублікі. Бальшавікам удалося 25 кастрычніка 1917 г. арганізаваць звяржэнне Часовага ўрада. Гэтыя падзеі Ленін і іншыя лідэры бальшавікоў доўгі час афіцыйна называлі “кастрычніцкім пераваротам” і толькі з 1927 г. была замацавана назва Кастрычніцкая (яшчэ пазней – Вялікая Кастрычніцкая) сацыялістычна рэвалюцыя.

2 лістапада 1917 г. бальшавікі зацвердзілі “Дэкларацыю правоў народаў Рэспублікі”, у якой пацвердзілі ранейшае абяцанне прадстаўвіць нацыям права самім вызначаць свой лёс і нават, калі яны пажадаюць, права аддзяліца ад Рэспублікі і стварыць свае асобныя дзяржавы.

Ды толькі не дарма беларусы кажуць: абяцанка – цацанка, а дурню – радасць. І ў гэтым прышлося хутка пераканацца на ўласным вопыце.

У лістападзе 1917 г. па волі бальшавіцкай партыі быў створаны вышэйшы орган савецкай улады на Беларусі – Абласны выканайучы камітэт саветаў рабочых, салдацкіх і сялянскіх дэпутатаў Заходніяй вобласці і фронту (скарочана – Аблвыкамзах). Звярніце ўвагу: у доўгай назве гэтага органа няма ніякага напаміну пра Беларусь. Яна вызначана як Заходніяя вобласць ў межах Савецкай Рэспублікі. Падобна тому, як у 1840 г. царскія ўлады уяўлі назыву Паўночна-Заходні край. І гэта не выпадкова. Галоўную сваю мэту – захоп улады – бальшавікі рэалізавалі. Рэвалюцыйная эйфарыя захапіла настолькі, што іх апанавала ідэя сусветнай камуністычнай рэвалюцыі, а нацыянальныя проблемы яны ўжо лічылі другаснымі. Да таго ж у самім Аблвыкамзаху пераважалі франтавікі і фактычна не было беларусаў, а яго бальшавіцкія кіраўнікі – В.Кнорыньш, К.Ландэр, А.Мяснікян і іншыя – не лічылі беларусаў за нацыю, а значыць не хацелі бачыць анікай беларускай проблемы.

Такія паводзіны бальшавіцкіх уладаў на Беларусі супярэчылі іхнія жа праграме і прынятym рашэнням. Натуральна, што беларускія патрыятычныя арганізацыі былі гэтым не задаволены. Яны лічылі неабходным існаванне на Беларусі такоі улады, якая б забяспечвала рэальная прадстаўніцтва ад розных беларускіх палітычных Беларусі і дзейнічала ў інтэрэсах беларускага народа. Дзеля гэтага найбольш упływowыя арганізацыі пагадзіліся склікаць Першы Усебеларускі з'езд. Галоўная мета з'езда – вырашэнне лёсу Беларусі.

Ідею склікання з'езда ад імя Савета Народных Камісараў Рэспублікі падтрымаў народны камісар (міністр) па справах нацыянальнасцяў Рэспублікі І.Сталін. Было ўзгоднена, што ўлада на Беларусі

павінна належаць краёваму Савету рабочых і салдацкіх дэпутатаў, выбранаму на краёвым з'ездзе.

Да 14 снежня 1917 г. у Мінск з'ехаліся 1872 дэлегаты. Быў абранны прэзідым, утвораны Савет (Рада) з'езда, які стаў кіруючым органам. 15-17 снежня адбылося аблеркаванне амаль усіх запланаваных пытанняў.

У пачатку 2-й гадзіны ночы 18 снежня 1917 года была абвешчана выніковая пастанова з'езда, паводле якой: "Замацоўваючы сваё права на самавызначэнне, абвешчанае Расійскай рэвалюцыяй, і сцвярджаючы дэмакратычны рэспубліканскі лад у межах Беларускай зямлі, для выратавання роднага краю і засцярогі яго ад падзелу і адрыву ад Расійскай дэмакратычнай федэратыўнай рэспублікі, і Усебеларускі з'езд пастанаўляе: неадкладна ўтварыць са свайго складу орган краёвай улады ў асобе Усебеларускага Савета сялянскіх, салдацкіх і рабочых дэпутатаў, які часова становіца на чале кіравання краем (падкрэслена мною – А.К.), уступаючы ў справавыя дачыненні з цэнтральным уладай, адказнай перад Саветам рабочых, салдацкіх і сялянскіх дэпутатаў".

Звярніце ўвагу, паважаныя чытачы, з'езд не выступіў супраць савецкай улады і не ставіў задачу разрыву з Расіяй, як пазней будучь хлусіць бальшавіцкі ідэёлагі і паслухмяныя гісторыкі. Наадварот, нагадаем яшчэ раз: улада перадавалася Усебеларускаму савету сялянскіх, салдацкіх і рабочых дэпутатаў. Падкрэслім, што гэты пункт адпавядаў дамоўленасцям са Сталіным.

Тым не менш, адразу пасля прыняцця гэтага рашэння 18 снежня 1917 г. бальшавікі разагнали з'езд.

Узнікае пытанне: што так напалахала бальшавіцкіх лідэраў Аблывакамзаха, калі яны прымілі ўзброеную сілу супраць з'езда, які быў скліканы са згоды бальшавіцкіх уладаў?

А тое, што калі б у адпаведнасці з рашэннем з'езда Усебеларускі Савет сялянскіх, салдацкіх і рабочых дэпутатаў быў створаны, то да яго перайшло б агульнае кірауніцтва на Беларусь. Потым дэмакратычным шляхам, праз выбары, прадугледжвалася скліканне Беларускага Ўстаноўчага Сейма.

Кіраунікі Аблывакамзаха ўбачылі аблежаванне іх улады. Аблывакамзах, заставаўся, але ён быў павінен займацца франтавымі справамі. Сапраўды дэмакратычныя выбары такасама на задавальнілі бальшавікоў, бо яны не былі ўпэўнены, што атрымаюць большасць.

Можна пералічваць іншыя матывы, якія мелі месца, аднак відавочна, што галоўную адказ-

насць за разгон з'езда нясуць бальшавікі. Тут яскрава прайвілася іх імкненне да аднапартыйнай дыктатуры, што сталася адной з асноўных прычынай разгарання грамадзянскай вайны.

Пасля разгону з'езда частка яго дэлегатаў сабралася ў чыгуначным дэпо і 18 (31) снежня 1917 г. дзе і было прынята рашэнне аб перадачы краёвай улады Радзе Усебеларускага з'езда. 21 снежня 1917 г. Рада Усебеларускага з'езда абрала са свайго складу Выканаўчы камітэт з 10 чалавек.

Такім чынам, Выканаўчы камітэт стаў законным (легітымным) упаўнаважаным органам і Усебеларускага з'езда. Гэта важна запомніць, бо і зараз некаторыя аўтары спрабуюць аспрэчыць легітымнасць рашэння Выканакам.

Далей падзеі разгортаўваліся наступным чынам.

Савецкі ўрад меў намер кінуць сваіх саюзнікаў (Англію і Францыю), заключыў перамір'е і вёў з немцамі пераговоры аб сепаратным міры. Але яны поспеху не мелі і 18 лютага 1918 г. немцы зноў пачалі наступленне. Бальшавіцкі Аблывакамзах, не здолеўшы абараніць Беларусь ад нямецкай акупацыі, 19 лютага ўцёк у Смаленск. З гэтага дня парадак у Мінску падтрымлівалі беларускія сілы.

У такіх варунках Выканкам Рады Усебеларускага з'езда, які выйшаў з падполя, аблясціў сябе найвышэйшай уладай на Беларусі і вылучыў са свайго складу першы беларускі ўрад – Народны Сакратарыят Беларусі началяе з Язэпам Варонкам. Аб гэтым паведамлялася ў Першай устаўнай грамаце да народу Беларусі, апублікаванай 21 лютага 1918 г. Аднак незалежнасць Беларусі яшчэ не была абвешчана.

У гэты ж дзень у Мінску з'явіліся немцы. Як вядома, акупанты ніякай улады, акрамя ўласнай, не прызнаюць. Так было і тады: немцы прышлі як акупанты і поводзілі сябе адпаведным чынам. Яны 25 лютага выгналі з памяшкання Народнага Сакратарыята службоўцаў, забралі касу, сарвалі бел-чырвона-белы сцяг. Праз некаторы час у выніку перагавораў 28 лютага нямецкая ваенная адміністрацыя дазволіла дзейнасць Народнага Сакратарыята.

Заняўшы тэрыторыю да Дняпра, немцы па прапанове Расіі зноў пайшлі на пераговоры і 3 сакавіка 1918 г. у Брэсце паміж Расіяй і Германіяй быў падпісаны трактат аб міры (Брэсцкі мір). Пра Беларусь у тэксце трактата нават не згадвалі, яе тэрыторыю сталі расцягваць на кавалкі суседня краіны.

Такія абрэзлівія стаўленні да Беларусі выклікалі новы выбух нацыянальнай свядомасці. 9 сакавіка 1918 г. адбылося пасяджэнне Выканакам Усебеларускага з'езда, у якім таксама ўдзельнічалі прадстаўнікі некаторых мясцовых рад, земстваў, гарадскога самакіравання. На гэтым пасяджэнні была прынята Другая ўстаўная грамата, якая мела канстытуцыйны характар. Цяпер краіна абвяшчалася Беларускай Народнай Рэспублікай. Выканкам Усебеларускага з'езда быў пераўтвораны ў Раду БНР, якая атрымлівала заканадаўчую ўладу (старшыня – Іван Серада). Выканаўчая ўлада (урад БНР) ажыццяўляў Народны Сакратарыят (старшыня – Язэп Варонка).

Другая ўстаўная грамата сцвярджала сацыялістычныя прынцыпы, шанавала права нацыянальных груп, касавала прыватную ўласнасць на зямлю, якая перадавалася тым, хто на ёй працеваў, уводзіла восьмігадзінны працоўны дзень. Па сваім дэмакратызме канстытуцыйная беларуская Грамата стаіць вышэй за канстытуцыю савецкай Расіі 1918 г. У БНР нікто не пазбаўляўся права выбіраць і быць абранным. Была абвешчана свобода слова, друку, сходаў, забастовак, хаурусаў, "безумоўная вольнасць сумлення", недатыкальнасць асобы і жыцця.

Затое забаранялася вайна супраць рэлігіі і ўсялякая цэнзура.

БНР паўставала як дэмакратычная сацыялістичная дзяржава.

Насуперак стандартным абвінавачванням савецкіх часоў, што БНР – гэта стварэнне нямецкіх акупантай, сучасныя гісторыкі пераканаўча даказалі, што немцы да фармавання вышэйших дзяржавных структур у Беларусі ніякага дачынення не мелі. Чальцы Рады і ўрада БНР былі прадстаўнікамі беларускага народа, абраннымі на I Усебеларускі з'езд яшчэ ў снежні 1917 г., і яны сталі на шлях рэалізацыі таго курса, які спрабаваў акрэсліць з'езд.

Разам з тым некаторыя беларускія дзеячы не былі задаволены Другой ўстаўнай граматай, паколькі яна не вызначала адносіны з іншымі дзяржавамі. 23 сакавіка 1918 г. А.Луцкевіч прапанаваў Народнаму сакратарыяту аблясціць незалежнасць БНР.

25 сакавіка 1918 г. пасля працяглага аблежавання на пасяджэнні Рады была прынята Трэцяя ўстаўная грамата, у якой абвяшчалася незалежнасць БНР. Ужо 27 сакавіка была апублікавана пастанова аб арганізацыі мясцовага апарата ўлады, аднак яе практичнае ажыццяўленне пачалося толькі летам.

Урад БНР разгарнуў актыўную міжнародную дзейнасць. Незалежнасць БНР прызналі

Украіна, Літва, Латвія, Эстонія, Фінляндыйя, Чэхаславакія. Консульствы БНР былі адкрыты ў Германії, Польшчы, Даніі, Турцы і Расіі.

БНР выдавала сваім грамадзянам беларускія пашпарты, зацвердзіла ў якасці дзяржаўнай сапраўды нацыянальную сімваліку: свой дзяржаўны герб – “Пагоню” (узброены рыцар на кані), які з'яўляеца адным з самых старажытных у Еўропе, і свой дзяржаўны бел-чырвона-белы сцяг. 12 красавіка 1918 г. Народны Сакратарыят БНР прыняў пастанову аб абавязчэнні беларускай мовы дзяржаўнай і абавязковай для грамадзянаў рэспублікі. 11 кастрычніка 1918 г. была прынята часовая Канстытуцыя БНР.

Значных поспехаў БНР дасягнула ў развіцці асветы і культуры. Паводле розных падлікаў, працавалі ад 150 да 350 школ. Падрыхтоўка настаўнікаў вялася ў Свіслацкай семінары і Мінскім педінстытуце. У красавіку 1918 г. была заснавана Мінская вышэйшая музычная школа, якая неўзабаве пераўтварылася ў Беларускую кансерваторыю. У красавіку 1918 г. была створана падрыхтоўчая камісія для адкрыцця Беларускага ўніверсітета ў Мінску, у якую ўвайшлі А. Смоліч, М. Доўнар-Запольскі, Я. Карскі і інш. Па ініцыятыве А.Луцкевіча ў 1918 г. была створана першая беларуская навуковая установа – Беларускае навуковае таварыства ў Вільні. Выдаваліся беларускія кнігі, часопісы і газеты. Гэта таксама трэба мець на ўвазе, таму што ў савецкіх падручніках усё гэта падавалася як заслуга бальшавікоў. На самой справе яны ішлі па слядах дзеячоў БНР.

Як сведчанне растучага аўтарытэту БНР можна разглядаць той факт, што па запрашэнні У.Леніна новы кіраўнік урада БНР А.Луцкевіч у лістападзе 1918 г. наведаў Москву з мэтай нармалізація двухбаковыя адносіны. Аднак менавіта ўгэтыя дні стала вядома аб рэвалюцыі ў Германіі і яе капітуляцыі ў вайне. Бальшавікі зноў вярнуліся да сваёй ідэі сусветнай камуністычнай рэвалюцыі. Цікавасць да БНР пропала, яна ім толькі перашкаджала. Усялякія контакты з БНР былі спынены. Савецкая Расія не прызнала незалежнасці нашай краіны і 17 лістапада Чырваная Армія пачала наступленне на Беларусь. 10 снежня чырвонаармейцы захапілі Мінск, а 5 студзеня 1919 г. – Вільню.

Рада і ўрад БНР, каб не быць арыштаванымі, мусілі выехаць з Мінска ў Гродна, а пасля ў эміграцыю – спачатку ў Літву, потым у Чэхаславакію.

Галоўнай заслугай дзеячоў урада БНР у 1918 г. было тое, што ён азнаёміў грамадзянскія супольнасці суседніх краін з наяўнасцю беларускага

нацыянальнага руху, акрэсліў этнічныя межы Беларусі, прадухліў яе падзел паміж суседнімі дзяржавамі (Расіяй, Польшчай, Украінай, Літвой) як “нічыйнай” тэрыторыі. Пасля шмагадовага ўціску і прыніжэння беларусы паўсталі як еўрапейскі народ, які абавясціў сваё гістарычнае права на месца пад сонцам.

На гэтым гісторыя БНР, як і ўся шматпакутная гісторыя Беларусі, не скончылася. У траўні 1919 г. зноў пачынаюцца баявыя дзеянні на тэрыторыі Беларусі. На гэты раз паміж Польшчай і Савецкай Расіяй. Польскі ўрад марыў аб “Вялікай” Польшчы, у якую ўваходзіла б і значная частка сучаснай Беларусі, а расійская кіраўніцтва ў сваю чаргу марыла аб стварэнні савецкай Польшчы.

К восені 1920 г. абедзве краіны выдахліся. Частка Беларусі аказалася вольнай: палякі адышлі, чырвоная не прышлі. 14 лістапада 1920 г. у Слуцку быў скліканы з'езд для арганізаціі ўлады і абароны Беларускай Народнай Рэспублікі. Каля 10 тыс. беларусаў уступілі ў беларуское войска. 27 лістапада пачаліся бай з Чырвонай Арміяй. Нягледзячы на няроўнасць сілаў, абаронцы БНР на лініі Копыль – Цімкавічы – Вызна (цяпер Чырвоная Слабада) нават мелі поспех і амаль месяц улада БНР утримлівалася ў 15 валасцях.

Омская дывізія і іншыя расійскія часці пасля месяца ўпартых баёў прымусілі беларусаў адступіць за раку Лань, дзе яны былі разбрэноны палякамі і змешчаны ў лагер для інтэрнаваных асобаў. Так скончыўся найбольш востры этап барацьбы за захаванне Беларускай Народнай Рэспублікі. Беларускія землі зноў сталі разменяна манетаю паміж Польшчай і Расіяй.

Нягледзячы на ліквідацыю БНР, беларускім патрыётам удалося стварыць не проста беларускі ўрад, а Беларускую Народную Рэспубліку, якая на дойгія гады зрабілася ўзорам сапраўды нацыянальнай дзяржаўнасці. Сімвалам гісторыі і сімвалам надзеі засталася Рада БНР у эміграцыі. У розныя гады яна знаходзілася ў Парыжы, ЗША, Канадзе. Зараз Рада БНР у эміграцыі узнічальвае Івонка Сурвіла, беларуска, якая пражывае ў Таронта (Канада). У апошнія гады Рада папоўнілася прадстаўнікамі беларускага нацыянальна-дэмакратычнага руху, якія па палітычных матывах былі вымушаны пакінуць сваю радзіму.

Натуральная, можна паставіць пытанне, чаму так упартая адмаўлялася БНР у савецкія часы ды і зараз мы бачым спробы адсунуць яе на задворкі?

Часткова адказ ужо дадзены. Падкрэслі наступнае: працэс аднаўлення беларускай дзяржаўнасці выспяваў паступова, можа, нават марудна ў параднанні з іншымі рэгіёнамі Еўропы і Расійскай Імперыі, але няухільна. У невараагодна цяжкі час, наступяк перашкодам суседзяў з усходу і захаду, паслядоўна і юрыдычна бездакорна прыйшла працэдура абавяшчэння БНР. За вельмі кароткі час існавання БНР беларусы зрабілі вялізарны рывок ва ўсвядамленні сябе як народа, як нацыі. Гэта выдатна разумела бальшавіццае (найперш расійскае) кіраўніцтва, ідалогія якога не пазбавілася імперскіх поглядаў. Беларусам усімі сродкамі ўбівалі ў галовы, што БНР была створана нямецкімі акупацийнымі ўладамі. То, чым мы павінны ганарыцца, ператваралі ў варожае для беларусаў.

Пераканаўча даказана, абавяшчэнне БНР прымусіла Леніна і яго хеўру, сцяўшы зубы, пайсці на абавяшчэнне БССР у студзені 1919 г.

Пасля распаду СССР у 1991 г. была абвешчана незалежная Рэспубліка Беларусь, пра якую ў сучаснай Энцыклапедыі гісторыі Беларусі сказана: “РЭСПУБЛІКА БГЛАРУСЬ, незалежная унітарная дэмакратычнае сацыяльна-прававая дзяржава, абвешчаная ва ўмовах распаду Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. З'яўляеца правапераемніцай Беларускай Народнай Рэспублікі (абвешчана 9.3.1918) і Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі (утворана 1.1.1919)”. Адмаўляць БНР сёня – значыць ігнараваць волю ўласнага народа, якую ён праявіў у далёкім 1918 годзе.

Здаецца, гэта крыху пачынае разумець і сучаснае кіраўніцтва Беларусі. Нягледзячы на тое, што кіраўнік краіны неяк заявіў, што для яго беларуская дзяржаўнасць пачынаеца ад БССР, усё ж у мінулым годзе серыю канцэртаў “За незалежную Беларусь” улады пачалі таксама 25 сакавіка. Пачалося ўкоснае прызнанне значнасці гэтай даты.

І калі нават еўрапейская супольнасць у гэтым годзе адзначае 90-годдзе БНР, то чаму ж нам, грамадзянам Рэспублікі Беларусь, не адзначыць гэтую дату як адну з самых славутых у нашай гісторыі. Прыйшла пара афіцыйна засведчыць гэты дзень як галоўнае агульнадзяржаўнае свята. Але ня будзем чакаць, калі ўлады зробяць гэтыя крок, а самі адзначым наша свята.

Віншую ўсіх чытачоў са святам адраджэння беларускай дзяржаўнасці, са святам 25 сакавіка.

**Алесь КАДАНЧЫК,
кандыдат гістарычных навук.**

БЕСПРЕЦЕДЕНТНОЙ ДЛЯ БЕЛАРУСИ АКЦИЕЙ НАЗВАЛ ЗАМЕСТИТЕЛЬ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПАРТИИ БНФ ВИНЦУК ВЯЧОРКА «БЕЛАРУССКУЮ НЕДЕЛЮ», ПРОХОДЯЩУЮ В ЭТИ ДНИ В ЕВРОПАРЛАМЕНТЕ. В ЧЕСТЬ 90-ЛЕТИЯ БЕЛАРУССКОЙ НАРОДНОЙ РЕСПУБЛИКИ В ЕВРОПАРЛАМЕНТЕ ВМЕСТЕ С ПРЕДСЕДАТЕЛЕМ РАДЫ БНР ИВОНКОЙ СУРВИЛЛОЙ ПРЕДСТАВЛЕН ШИРОКИЙ СПЕКТР БЕЛАРУССКИХ ПОЛИТИЧЕСКИХ И ОБЩЕСТВЕННЫХ ЛИДЕРОВ, ИЗВЕСТНЫХ ХУДОЖНИКОВ И МУЗЫКАНТОВ. О ТОМ, КАК ПРОХОДИТ «БЕЛАРУССКАЯ НЕДЕЛЯ» В СТРАСБУРГЕ ВИНЦУК ВЯЧОРКА РАССКАЗЫВАЕТ ПРЕСС-ЦЕНТРУ ХАРТИИ'97.

Напомним, что в Страсбург приглашены председатель Рады БНР Ивонка Сурвилла, Станислав Шушкевич, председатель Партии БНФ Лявон Борщевский, его заместитель Винцук Вячорка, член оргкомитета кампании «Европейская Беларусь», лидер Белорусской социал-демократической партии (Народная Грамада) Николай Статкевич, лидер движения «За Свободу» Александр Милинкевич, председатель ПКБ Сергей Калякин, дочь Александра Козулина Ольга, молодежный лидер Павел Северинец, председатель Комитета помощи репрессирован-

Европа поддерживает свободу и независимость Беларуси

ным «Солидарность» Инна Кулей, председатель Белорусской ассоциации журналистов Жанна Литвина.

– Господин Вячорка, что в эти дни происходит в Европарламенте в связи с 90-летием БНР?

– Ранг встреч засвидетельствовало присутствие и выступление президента Европарламента Ханса-Гердта Петтеринга, еврокомиссара, ответственного за внешние отношения, Бенито Ферреро-Вальднер.

На заседании группы Европейской народной партии – Европейские демократы – самой крупной фракции в Европарламенте, депутаты заслушали информацию о политической ситуации в Беларуси, о положении с правами человека и СМИ.

12 марта в Европарламенте прошел ряд событий, среди которых дискуссия «Независимая Беларусь – неотъемлемая часть Европы». Мы разговаривали на тему принадлежности Беларуси к Европе и ее шансов полностью вернуться в европейское политическое и цивилизованное пространство.

Состоялись также встречи с руководством Европейской Народной Партии – Европейские демократы и Комитета международных отношений Европарламента, ряд двусторонних встреч с представителями разных национальных делегаций. Отмечу, что проходит все это под нашим национальным бело-красно-белым флагом.

– О чем говорил во время своего выступления глава Европарламента Ханс-Гердт Петтеринг?

– Во-первых, он поздравил нас с большим праздником – 90-летием БНР. Выразил поддержку независимости Беларуси, потребовал безусловного освобождения всех политических узников, заметил важность будущей избирательной кампании в Беларуси и призвал демократические силы к единству.

– Известно, что в Страсбург приехали белорусские художники, музыканты. Как представлена белорусская культура?

– Во время торжественного открытия «Белорусской недели» прошла выставка живописи Алексея и Игоря Марочкиных, выставки Игоря Крашевского и Юлии Дорошкевич с событий в Минске 2006-2007 годов и состоялся

концерт Змитра Войтушкевича, который пел на родном языке, вызывая аплодисменты европедипутатов разных национальностей.

– Известно, что впервые в Страсбург на празднование годовщины БНР приехала Ивонка Сурвилла...

– Да, в этом была наша замысел. В первый раз председатель Рады БНР принимала участие вместе с другими белорусами в праздновании именно в здании Европарламента. Это событие абсолютно беспрецедентно для нас, для белорусов, и для Рады БНР.

– Как Вы оцениваете само событие – отмечание в Европарламенте 90-летия Белорусской Народной Республики?

– Это беспрецедентная и для Беларуси, и для Европейского парламента акция. Впервые такой широкий спектр белорусских политических лидеров, общественных лидеров, творческих людей, собрались вместе с председателем Рады БНР Ивонкой Сурвиллой в Европарламенте.

Еще в январе этого года я написал соответствующие письма президенту Европарламента Хансу-Гердту Петтерингу и новоизбранному председателю делегации по связям с Беларусью Яцеку Протасевичу. Оба отнеслись очень позитивно, к организации была привлечена фракция Европейской народной партии, и дело пошло. Скажу также, что она была поддержанна Международным республиканским институтом США.

Это была наша цель, чтобы Европарламент, отметив 90-летие БНР, ясно обозначил свою позицию и свою поддержку белорусской независимости и таким образом никто не мог бы оспаривать наше право и впредь на независимость, которая возникла не 10 лет назад, и даже в 1918 году. Но в 1918 году возникла наша государственная независимость нового европейского типа.

Я думаю, что это событие должно повлиять на консолидацию белорусского общества вокруг идеалов белорусской независимости, и на позицию объединенной Европы в деле защиты нашей независимости и шансов вернуть свободу.

БЯЛЫНІЧЫ

Пільны ідэолаг

Нездарма ў апошні час кіраўнік дзяржавы Аляксандар Лукашэнка надае шмат увагі рабоце ідэалагічнай “вертыкалі” і клапоціцца аб яе далейшым узмацненні. На сам рэч нашы мясцовыя “ідэолагі”, магчыма, не ведаюць, што ім рабіць на сваім працоўным месцы і таму бяруць на сябе функцыі зусім іншых служб. Яскравым прыкладам гэтага можа быць прыкры выпадак, які не так даўно адбыўся ў Бялымінічах.

21 лютага, напярэдадні слыннага мужчынскага свята, група міліцыянтаў Бялымініцкага РАУС у складзе трох чалавек ўвайшла ў памяшканне Бялымініцкага дома быта, дзе знаходзіцца больш за дзесятак крам мясцовых прадпрымальнікаў і адразу накіравалісь да магазіна “Ру-бон”, які належыць індывидуальному прадпрымальніку і грамадскому актывісту Алегу Мяцеліцу. Сам Алег у краме на той момент адсутнічаў, бо з'ехаў на вучобу ў Еўрапейскі Гуманітарны ўніверсітэт у Вільнюс. Продажам тавараў займаўся стары бацька Алега, Міхаіл Мяцеліца. Міліцыянты сказалі старому, што ім патэлефанавалі з райвыканкамам і паведамілі, што ў краме прадаецца і распаўсюджваецца прадукцыя антыграмадскага накірунка, таму яны павінны правесці тут ператрус. У выніку ператруса былі знайдзены і канфіскаваны наступныя “падрыўныя” творы: календарык “60 год Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека” і книга Зянона Пазняка “Беларуска – Расейская вайна”.

Трэба сказаць, што міліцыянты хутка зразумелі сваю памылку. Праз некалькі дзён яны вярнулі вышэйназваныя “падрыўныя” (якія на сам рэч з'яўляюцца абсалютна бяскрывуднымі і выдадзенымі на законных асновах) творы Алегу Мяцеліцу, які прыехаў з навучання і папрасілі ў яго прабачэння.

Але самае цікавае не гэта. Як патлумачылі міліцыянты, тэлефонны званок у міліцыю аб tym, што у краме ў Алега Мяцеліцы нібыта прадаецца і распаўсюджваецца прадукцыя антыграмадскага накірунку, зрабіла намеснік старшыні Бялымініцкага райвыканкама па ідэалогіі, адукацыі і культуры Надзея Серыкава. Таму ім і давялося неадкладна рэагаваць на гэты сігнал, а потым прасіць прабачэння.

Прыкра тое, што раней мной вельмі паважаная Надзея Сергееўна не чытае Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь і Закон аб друку і сродках масавай інфармацыі, а таксама неслухае выступаў кіраўніка дзяржавы, дзе ён кажа, што Рэспубліка Беларусь – гэта адна з самых дэмакратычных дзяржаў у свеце. А калі дзяржава дэмакратычная, то ўсё тое, што не забаронена законам – дазволена. Ужо гэта педагог з вышэйшай адукацыяй і стары выканкамамаўскі работнік са шматгадовым стажам павінна ведаць. Таму, на маю думку, не трэба сяяльніку “разумнага, добрага, светлага” браць на сябе функцыі палітычнай паліцыі. Для гэтага ў нас спецыялізаваных службай больш чым дастатковая і заробак за сваю “нябачную” працу яны атрымліваюць добрую.

Іван Барысаў

БАБРУЙСК

СЗАО «ПИВОВАРЕННАЯ КОМПАНИЯ «СЯБАР» НАЧАЛА ВЫПУСК КОРПОРАТИВНОГО ИЗДАНИЯ

Решение о подготовке издания было принято руководством «Сябра», после вхождения компании в состав Heineken N.V.

«Главная задача издания — внутренкорпоративная коммуникация, — отметили собеседники. — Сейчас вырабатывается новая стратегия, многие акценты меняются. Важно максимально полно донести до всего коллектива оперативную информацию, связанную с теми позитивными

изменениями, которые происходят на предприятии».

В первом номере опубликованы интервью со специалистами компании, аналитические материалы об отечественной и мировой пивной индустрии, истории и традициях компании Heineken, хроника предприятия.

«Твой Сябар» будет выходить раз в месяц на 4 полосах формата А3.

babruisk.belarda.org

ЛЕДОВЫЙ ДВОРЭЦ ВМЕСТО ШКОЛЫ И ПОЧТЫ

В 2008 году в микрорайоне Западный планировалось строительство школы на тысячу мест и почтового отделения, а также соединение улиц Гоголя и Гагарина.

Однако денег хватило только на разработку проектно-сметной документации на завершение строитель-

ства улицы Гагарина и Гоголя. Все остальные средства, запланированные в городском бюджете на эти объекты, руководством города, направлены на завершение строительства Ледового дворца.

babruisk.belarda.org

ГОРКІ

Трышчан ў апале

ЗАГАДЧЫЦА БІБЛІЯТЭКІ БДСГА АДМОВІЛАСЯ ПРЫНЯЦЬ ПАДАРУНАК АД СТУДЭНТАЎ

Двое маладых грамадzkіх актыўістў дніамі наведалі бібліятэку Беларускай сельгасакадэміі, каб падараваць унікальнае выданьне – кнігу “Беларускі Трышчан”.

Кніга быда выданая ў польскім горадзе Уроцлаве пад радакцыяй былога амбасадара Польшчы ў Беларусі Марыуша Машкевіча пры ўдзеле Руху “За свабоду”. Яна зъмяшчае факсіміле аднаго са старэйшых помнікаў беларускай літаратуры часоў сярэднявечча – рукапісу апoвесці пра Трышчана, напісанай у XVI стагоддзі.

Дырэктарка бібліятэкі Ларыса Кухарава, да якой зъяврнуліся юнакі,

адмовілася прыняць кнігу. Па яе слоўах, хлопцы хацелі сфатографаваць момант перадачы кнігі. Ларыса Іванаўна чамусыці назвала гэтую спробу “хамскімі паводзінамі”. Абурыла яе чамусыці і тое, што кніга была абернутая пленку і на не магла азнаеміца са зъместам. Што перашкаджала тую пленку зъняць дырэктарка бібліятэкі не патлумачыла.

Як распавеў адзін з наведвальнікаў, Iгар Пажарыцкі, Ларыса Іванаўна нават не пацікавілася зъместам кнігі, а пачуўши, што падарунак прынесены “ад дэмакратычных сілай”, адразу выгнала іх з кабінета.

Нягледзячы на гэта, хлопцы ўпэйненыя, што ўнікальнае выданье зънайдзе ў Горках дастойнага гаспадара і будзе даступным для чытачоў.

Іван МАРОЗАЎ

Падмурак для патрыятызму

ДРЫБІН

ПРАЧЫТАЎ У “СВ”* ЗА НУМАРАМ 10 ІНТЭРВ’Ю У КРЫВІЦКАГА АБ СТВАРЭННІ Ў РАЁНЕ ГРАМАДЦКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ РГА “БЕЛАЯ РУСЬ”, ЯКОЙ ЁН І АБРАНЫ КІРАЎНІКОМ. АДРАЗУ ПАДУМАЛАСЯ, А НАВОШТА? У НАС ЖА ЁСЦЬ КПБ І ПКБ. А ЯК КАЗАЎ ВЯДОМЫ ЧАРНАМЫРДЗІН: “ЯКЮ Б ПАРТЫЮ НЕ СТВАРАЛА ЎЛАДА, УСЁ РОЎНА АТРЫМЛІВАЕЦЦА “КПСС”.

На што я пры гэтым абапіраюца. Па-першае: стварайцу ётак і ўзначальваюць галоўным чынам быўшыя функцыянеры КПСС. Па другое: сябрамі яе становяцца па большай частцы чыноўнікі – “людзі пры пасадах”, інтэлегенцыя – настайнікі, урачы. А куды ім бедалагам падзеца? Будуць шэрагі партыі папайняцца выхаванцамі школ, бо па словах таго ж А. Радзькова, пры паступленні ў прыстыжныя ВНУ трэба будзе рэкамэндацый. А сябру партыі яе забяспечаць у першую чаргу, як казаў класык: “Пиво только для членов профсоюзов”.

Праграма, мэты партыі, канешне, высакародныя: патрыятызм, гарачая любоў да Радзімы і г.т., але ж я так сама горача люблю Беларусь гэта і прымушае мяне пісаць. І што, калі мае погляды на сёняшні стан жыцця не супадаюць з афіцыйнымі, дык я ўжо не патрыёт? Дык пераканайце мяне, перавыхавайце! Можа і змяню сваю кропку погляду і ў краіне стане адным штыком болей. (хаця з мяне напэўна хуччэй атрымаецца “пышк”, а не штык, а ўсё ж...). Шмат разоў паўтараеца партыёт, патрыятызм, а што такое патрыёт для краіны?

Адзін філосаф казаў: “Няшчасная тая краіна, дзе няма герояў”. Другі запярэчыў: “Няшчасная менавіта тая краіна, якой патрэбны героі”. Я больш згодзен з другім, бо што такое герой, патрыёт, у разуменні нашых ідэялагаў? Гэта, перш за ўсё, паслухманы чалавек, гатовы не задумваючыся выкананць любы загад і нават ахвяраваць жыццём на карысць дзяржавы. Падкрэсліваю – не задумваючыся. Я ж аддаю перавагу прости грамадзяніну, бо ён зробіць ўсё, каб такой партэбы не ўзынікла. Наша афіцыйная

ідэалогія прадугледжвае выхаванне паслухманных людзей, а чалавек выхаваны грамадзянінам здольны і абраць уладу, і спытаць з яе.

Партыі, канешне, патрэбны і розныя, але калі яны ствараюцца менавіта для падтрымкі ўжо існуючай улады – гэта нонсес. Патрыя для таго і ствараецца, каб заваяваць уладу. А што - нашым чыноўнікам патрэбна падтрымка партыі, каб у Нікольскую вясковую карму завозілі прыстойны хлеб? Што яны не разумеюць, што інтарэсы пакупніка больш важныя, чым інтарэсы тайго ж РайПО?

І наконт патрыятызму. Ён выхоўваецца па сядзённым жыццем, калі яно паразаўнічае лепшае, чым у іншых суседніх краінах, то гэта ўжо добры падмурак для патрыятызму. А калі яшчэ і дадаць свабоду слова, захоўваць права чалавека, забяспечыць роўнасць перад законам усіх – вось вам і патрыятызм. І галоўнае - прауда і ячшэ раз прауда.

І апошнє: моцная і квітнеючая Беларусь у разуменні чынавенства, на мой погляд ячшэ не забяспечвае шчаслівага і заможнага жыцця яе грамадзян. Гэта мы ўжо праходзілі пры панаванні КПСС.

P.S

*“СВ” – гэта “Савецкая Вёска”, Дрыбінская “райёнка”.

Гэты невялікі артыкул быў напісан менавіта для яе. Спачатку галоўны рэдактар К. Цішкевіч пагадзілася яго надрукаваць. Праходзіць час, пытаюся чаму не друкуюць? – у адказ чую нешта незразумелае. Хаця для мяне добра зразумалае. Я ведаю становішча редактараў дзяржаўных газэт, у сваёй большасці людзей хаця і прыстойных, але ж бясправных. Па сваіх крыніцах даведаўся, што ей паставілі ўмову, альбо працуй, альбо друкуй.

Адкуль “рогі растуць” не цяжка здагадацца, пайшоў да намесніка старшыні райвыканкама Л. Пімашэнкі і запытаўся, чаму не друкую газета? У адказ чую – што па колькі заснавальнікам газеты з’яўляецца райвыканкам, то іхняе права друкаваць, ці не друкаваць. Дык што газета выдаецца на вашы ўласныя гроши? Не - з бюджету. А гэта зусім іншая справа, гэта за гроши грамадзян і яны маюць права ведаць ня толькі тое, што выгадна чыноўніку, але і іншыя думкі.

Як паглядзім наша тэлебачаныне, дык у грамадзян Беларусі правоў больш чым дзе, а як да справы, дык стоп: гэта не патрыятычна. Чаму чыноўнік вырашае, што цікава, а што не цікава нашаму чытчу, што можна пісаць, а што не. Гэтак сама і чытцу. Чытчу можа сам разабацца і запярэчыць мне праз ту ж “СВ”. Што я напісаў няпрауду? Што можа ня прауда тое, што і заяву ў Белую Русь у ручную пісаць не абавязкова, ёсць гатовыя бланкі?

Скажыце мне ці можна без свабоды слова, друку змагацца з карупцыяй? Свабода слова гэта – самы эфектыўны спосаб супрацьстаяння карупцыі. Бо дзяржкандроль гэта кантроль чыноўнікаў за чыноўнікамі, але недарма кажуць: воран ворану... Канешне “товарыщ” Пімашэнка можа прымусіць вылісваць раёнку сілай загаду, але ж яе не прымусіш чытцу. Калі вы думаеце выхоўваць патрыётаў на матэрывах, як праходзіць штотыднёвая разборка ў выканкаме, то вы памыляецеся. І калі што страсянецца ва ўладзе, то сёняшнія платныя “патрыёты” пабягут, як тыя... з точнага карабля. Платныя патрыёты ненадзейныя і гэта даказаў крах КПСС.

Мікалай ЎОРКОЎ, в. Нікольск

У Магілёве сакратар пярвічкі БРСМ выйшла з арганізацыі

Вучаніца 10 класа сярэдняй школы №43 Ганна Леўшукова зняла з сябе паўнамоцтвы сакратара арганізацыі. Гэта – пратэст супраць прымусовай БРСМізацыі старэйшых класаў.

Да дырэктара былі выкліканы ўсе класныя кіраунікі, якім пагражалі звольненнем утым выпадку, калі дзееці не будуць уступаць у БРСМ.

– Яшчэ два тыдні таму, – гаворыць Ганна, – колькасць сябру БРСМ у нашай школе складала 86 чалавек. Цяпер жа іх ужо 193. Два гады назад, калі я стала сакратаром першаснай арганізацыі, сакратар гарадскога камітэта БРСМ Іна Караткевіч мне казала, што ніхто нікога заганяць у арганізацыю прымусова не будзе, але на справе ўёс аказалася не так.

Летась, – працягвае Ганна, - я зварнулася да старшыні Каstryчніцкай раённай арганізацыі Дзмітрыя Цімафеенкі з пытаннем: «Як можна выйсці з арганізацыі? «Ён мне адказаў: стане 31 год, вось тады і развітваешся. Аднак пазней я азнаёмілася са Статутам арганізацыі і паводле пропісанай працэдуры падала заяву аб сваім выхадзе з яе шэрага.

Адразу пасля гэтага школьніца была выклікана на размову да дырэктара школы. Спачатку ёй пагражалі: такія паводзіны

будуць адлюстраваны ў харектарыстыцы, а ўрэшце папрасілі пачакаць да моманту справаздачна-выбарчай канферэнцыі, пры гэтым парайшы выйсці з шэрага арганізацыі праз месяц пасля яе.

– На канферэнцыі прысутнічала галоўны ідэолаг школы і адначасова намеснік дырэктара па выхаваўчай працы Галіна Каліновіч, – распавядае Ганна. – Яна цалавала ўсіх новых сяброву БРСМ пры ўручэнні членскіх білетаў, а гэта больш за 100 чалавек! Негледзячы на папярэднюю размову я перад ўсёй залай заявіла аб сваім выхадзе з арганізацыі. Большаясь маіх сяброву віталі мae рашэнне і загарэліся аналагічным жаданнем.

Акрамя гэтага, былы сакратар пярвічкі адзначае вышэйшую ступень фармалізму арганізацыі і немагчымасць самарэалізацыі там, у прыватнасці таму, што акцыі ў большай ступені былі накіраваны для справаздачы, а не на рэальныя вынікі.

Сярод станоўчых момантаў працы арганізацыі Ганна адзначае навучанне сакратароў першасных арганізацый аратарскому мастацтву і разбіўцы намётаў.

– Пасля таго, як я зняла з сябе паўнамоцтвы сакратара БРСМ, мне стала лепей дыхаць, – падсумоўвае Ганна.

Bulletinonline

ПРИНЯТА ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ

Активісты Горецкай региональной коалиции демократических сил приняли идеологическую концепцию своей деятельности. Сделано это в соответствии со ст.4 Конституции Республики Беларусь, гласящей, что «Демократия в Республике Беларусь осуществляется на основе многообразия политических институтов, идеологии и мнений».

Сама концепция состоит из трех пунктов:

1. Уважение к личности;
2. Уважение к собственности;
3. Уважение к белорусской государственности.

Как показывает практика, люди с демократическими взглядами обычно и руководствуются подобными принципами. Всех, кто их разделяет, горецкие демократы приглашают к сотрудничеству.

Эдуард БРОКАРЕВ

КУБАК СВАБОДЫ ЗАСТУСЯ
У ГОРКАХ

У Горках прайшоў турнір па міні-футболу “Кубак Свабоды”, прысьвечены 90-м угодкам БНР. Удзел у ім абраўші шэсць каманд: “Грамадзянскі форум”, ММЛ “Маладыя дэмакраты”, “Фанаты “Дняпра”, “Студэнты МГУ імя А.Куляшова” (Магілёў), а таксама горацкі Узгорак і зборная ветэранаў Горак.

Спачатку каманды былі падзеленыя на дзьве падгруппы.

Падгруппа “А”.

МГУ – “Днепр” – 1:5, “Ветэраны” – МГУ – 7:0, “Ветэраны” – “Днепр” – 9:1

Падгруппа “Б”.

“Узгорак” – ММЛ – 3:4, “Грамадзянскі форум”

– ММЛ – 0:0, Узгорак – “Гр.форум” – 0:1

Фінал.

“Ветэраны” – ММЛ – 2:1.

Лідэр магілёўскай гарадзкой каліцыі дэмакратычных сілаў Аляксандар Сілкоў узнагародзіў пераможцаў Кубкам, а кожны ўдзельнік фінальнага матча атрымаў у якасці падарунка кнігу Святланы Алексіевіч “Чарнобыльская малітва”.

Іван МАРОЗАЎ

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЭТА – У РАЕННАЙ БІБЛІЯТЭЦЫ

Радакцыя горацкай незалежнай газэты “УзГорак” дамовілася аб адкрыцці уласнай падшыўкі ў цэнтральнай раеннай бібліятэцы. Паводле супрацоўнікаў чытальнай залі, мясцовыя ўсе выданыні карыстаюцца значным попытам чытачоў, сярод якіх шмат пастаянных наведвальнікаў.

На думку радактара газэты Эдуарда Брокара-ва, дамова з бібліятэкай стане важным крокам для папулярызацыі выданьня, а таксама больш аб’ектыўнага інфармавання насельніцтва раена аў падзеях у рэгіоне і краіне. Яшчэ адным заходам для гэтага стала раклямная кампанія газэты і газэтнага сайта www.uzgorak.na.by /у мясцовым кампьютарным клубе, які належыць Белтэлекаму. Па дамоўленасці з адміністрацыяй, радакцыя газэты разьмесьціць там свой раклямны постэр, а таксама візытукі запрашэнны наведаць сайт.

Іван МАРОЗАЎ

Магілёўская абласная газэта. Выдавец: Магілёўская абласная каліція дэмакратычных сілаў.

Галоўны радактар: Эдуард Брокараў, тэл. 545 89 83, электронная адрэса: brok61@yandex.ru

Наклад: 299 асобнікаў, формат А4, 8 палос.

Падчас выданьня ужываюцца: беларуская (тарашкевіца), беларуская (наркомаўка) ды расейская мовы. Матар’ялы друкуюцца на мове сўтара. Палітычная і моўная цэнзура адсутнічае. Вітаюцца мастацкія творы, а таксама – журналісцкія матар’ялы на беларускай мове. Погляды аўтараў могуць не супадаць з пазыцыямі радакцыі. Радакцыя самастойна прымае рашэнні аб мэтазгоднасці і уступленні ў перапіску, а таксама аб разъмішчэнні бясплатнай сацыяльнай раклямы.

У нумары выкарыстаны матар’ялы сайту: svaboda.org; racyja.com; milinkewits.org; pbfn.org; belsat.eu, uzgorak.na.by, atomby.net, charter97.org; horki.info.